

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμός Γνωμοδότησης 343/ 2000

Της Τριμελούς Επιτροπής του Γραφείου Νομικού Συμβούλου Υπουργείου
Γεωργίας (άρθρων 4 & 5 του Π.Δ. 282/1996 "Όργανισμός του Ν.Σ.Κ.")

Συνεδρίαση της 22ας Ιουνίου 2000

- Σύνθεση :
- 1) Κωνσταντίνος Ε. Μπακάλης, Νομικός Σύμβουλος του Κράτους.
 - 2) Νικηφόρος Κανιούρας, Νομικός Σύμβουλος του Κράτους
 - 3) Δήμητρα Γ. Κεφάλα, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.

Εισηγήτρια: Δήμητρα Γ. Κεφάλα, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.

Ερώτημα : Υπ' αριθμ. πρωτ. 109539/4354/16.11.99 έγγραφο της
Γενικής Γραμματείας Δασών και Φυσ. Περιβάλλοντος - Γεν.
Δ/ση Ανάπτυξης και Προστασίας Δασών και Φυσ. Περιβάλ-
λοντος - Δ/ση Προστασίας Δασών ^Γ Περιβάλλοντος - Τμήμα
Νομικών Υποθέσεων του Υπ. Γεωργίας.

Περίληψη

Ερωτήματος: α) Αν υπάρχει δυνατότητα ανατροπής δικαστικών
αποφάσεων, οι οποίες ακύρωσαν πρωτόκολλα
επιβολής ειδικής αποζημίωσης του Δασάρχη
Πεντέλης Αττικής σε βάρος του Αλεξ. Γκίλια μετά
από αποδοχή αντιστοιχών προσφυγών αυτού, οι
οποίες εκδόθηκαν ερήμην του Ελλ. Δημοσίου και
επιδόθηκαν ήδη στον Δασάρχη Πεντέλης.

Γ'
και
φυσ.

β) Αν πρέπει να χωρήσει βεβαίωση από την αρμόδια Δ.Ο.Υ., με μέριμνα του οικείου Δασαρχείου, των ποσών της ειδικής αποζημίωσης, τα οποία έχουν επιβληθεί με άλλα Πρωτόκολλα, τα οποία ^{Γ¹} μεν ~~β~~ την ίδια έκταση, αλλά δεν έχουν προβληθεί από τον καθ' ^{ου} ~~ου~~ αυτά, ή αν πρέπει το αρμόδιο Δασαρχείο να προβεί σε ανάκληση αυτών, ενόψει της αιτιολογίας των ως άνω δικαστικών αποφάσεων.

Γ¹
αγορών
12/11/99
Γ¹
12/11/99

1.1. Η Γενική Γραμματεία Δασών και Φυσ. Περιβάλλοντος Γεν. Δ/ση Ανάπτυξης και Προστασίας Δασών και Φυσ. Περιβάλλοντος - Δ/ση Προστασίας Δασών και Φυσ. Περιβάλλοντος - Τμ. Νομικών Υποθέσεων του Υπουργείου Γεωργίας με το υπ' αριθμ. πρωτ. 109539/4354/16.11.99 έγγραφο της θέτει υπόψη του Ν.Σ.Κ. ότι με την υπ' αριθμ. 85/96 απόφαση του Προέδρου του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθήνας απορρίφθηκε η από 9.1.1996 προσφυγή του Αλεξ. Γκίνα, κατά της υπ' αριθμ. 4138/94/15.3.95 απόφασης (πράξης) του Περιφερειακού Δ/ντή Ανατολικής Αττικής, με την οποία διατάχθηκε η κατεδάφιση αυθαιρέτων κτισμάτων, σε χαρακτηρισθείσα δασική έκταση, τ.μ. 598, που βρίσκεται στην περιφέρεια του Δήμου Κηφισίας, αφού απορρίφθηκαν οι ισχυρισμοί του προσφεύγοντος, ότι η έκταση αυτή ανήκει κατά κυριότητα σ' αυτόν και ότι δεν υπήρξε δασική αλλά αγροτική.

Στην συνέχεια εκδόθηκαν από τον Δασάρχη Πεντέλης και κατά του ιδίου Αλεξ. Γκίνα - ανά τρίμηνο - πρωτόκολλα επιβολής ειδικής αποζημίωσης, κατά των οποίων (11 τον αριθμό) προσέφυγε ο πιο πάνω καθού ' ' στο Μονομελές Διοικητικό Πρωτοδικείο Αθήνας, ισχυριζόμενος ότι :

α) η έκταση, επί της οποίας βρίσκονται οι κριθείσες κατεδαφιστέες κατασκευές, είναι αγροτική και ανήκει στην αποικειοτική του

/....

κυριότητα νομή και κατοχή (από το έτος 1927) και β) οι προαναφερόμενες κατασκευές δεν βρίσκονται στην ιδιοκτησία του, ούτε κατασκευάστηκαν από αυτόν.

Επί των παραπάνω προσφυγών, στην συζήτηση των οποίων δεν παρ~~α~~^{αδ}~~ι~~^αθήκε το Ελλ. Δημόσιο, εκδόθηκαν οι υπ' αριθμ. 5453/ έως 5462/98 αποφάσεις του Μονομελούς Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθήνας, οι οποίες δέχθηκαν τις *προβγυγές* και ακύρωσαν τα προσβαλλόμενα πρωτόκολλα με την αιτιολογία ότι οι επίμαχες αυθαίρετες κατασκευές δεν βρίσκονται στην ιδιοκτησία του, ούτε κατασκευάστηκαν από αυτόν.

Επί πλέον εκδόθηκε και η υπ' αριθμ. 1062/99 απόφαση του Μονομελούς Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθήνας, η οποία απέρριψε συναφή προσφυγή ως εκπρόθεσμη. Παρά ταύτα, οι ασκηθείσες προσφυγές δεν προκύπτει αν είχαν επιδοθεί νομοτύπως στον Υπ. Οικονομικών.

3. Ενόψει των παραπάνω, η προαναφερόμενη υπηρεσία ερωτά εάν υπάρχει δυνατότητα ανατροπής των παρα πάνω δέκα (10) αποφάσεων, και αν το αρμόδιο Δασαρχείο οφείλει ν' απευθυνθεί στην οικεία ΔΟΥ για την από αυτή βεβαίωση της ειδικής αποζημιώσεως εκεί~~ων~~ των Πρωτοκόλλων, τα οποία δεν έχει προσβά~~λει~~^{λει} ο "καθού" και αφορούν στην ίδια έκταση, ή πρέπει να τα ανακαλέσει, ενόψει των παραπάνω δικαστικών αποφάσεων.

II. Α. Με την παρ. 2 του άρθρ. 45 του Ν. 2145/1993 (Α' 88), που αντικατέστησε την παρ. 5 του άρθρ. 114 του Ν. 1892/1990 ορίζεται :

'' 5. Από της κλητεύσεως και μέχρι την κατεδάφιση ο κύριος, ο νομέας ή ο κάτοχος υποχρεούνται, εις ολόκληρον έκαστος, στην καταβολή ειδικής αποζημιώσεως, που επιβάλλεται με πρωτόκολλα του

/....

οικείου δασάρχη, από τα οποία το πρώτο εκδίδεται και κοινοποιείται εφαρμοζομένης αναλόγως και της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρ. εντός δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση στο δασάρχη της δικαστικής αποφάσεως της παρ. 3. Της υποχρεώσεως αυτής απαλλάσσονται οι παραπάνω, προκειμένου περί οικοδομών, κτισμάτων ή εγκαταστάσεων εντός των δημοσίων δασών ή εκτάσεων της παρ. 1 του παρόντος άρθρου, εφόσον αυτά παραδοθούν οικειοθελώς στο Δημόσιο προς κατεδάφιση με την σύνταξη από τον δασάρχη πρωτοκόλλου παραδόσεως και παραλαβής.

Κατά των πρωτοκόλλων επιβολής αποζημιώσεως, τα οποία εκδίδονται ανά τρίμηνο μέχρι την κατεδάφιση ή την ως άνω οικειοθελή παράδοση χωρεί προσφυγή εντός πέντε (5) ημερών από την κοινοποίησή τους ενώπιον του μονομελούς διοικητικού Πρωτοδικείου της τοποθεσίας του ακινήτου. Είναι απαράδεκτοι οι λόγοι προσφυγής από την απόφαση επί της προσφυγής κατά της πράξεως του νομάρχη περί κατεδαφίσεως, ως και εκείνοι, που δεν αποδεικνύονται αμέσως. Γ¹
Η απόφαση αυτή του Δικαστηρίου δεν υπόκειται σε ένδικα μέσα.

Τα ποσά των αποζημιώσεων, που καθίστανται οριστικά, είτε γιατί δεν ασκήθηκε προσφυγή, είτε γιατί η ασκηθείσα απορρίφθηκε εν όλων ή εν μέρει, βεβαιώνονται στις αρμόδιες ΔΟΥ εισπράττοντας κατά τις διατάξεις του ΚΕΔΕ (Ν.Δ. 356/74) και αποδίδονται ως έσοδο στο Κεντρικό Ταμείο Γεωργίας Κτηνοτροφίας και Δασών

Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται ευθέως ή αναλόγως οι διατάξεις του Κώδικα Φορολογικής Δικονομίας ''.

Β. Περαιτέρω με το άρθρ. 19 παρ. 28 του Ν. 2386/96 ορίζεται :

''Οι διατάξεις των άρθρ. 1 και 5 του κανονιστικού διατάγματος της 26 Ιουνίου - 10 Ιουλίου 1944 ''Περί Κώδικος των νόμων περί δικών του Δημοσίου (ΦΕΚ 139Α), όπως, τροποποιηθείσες, ισχύουν, έχουν

εφαρμογή και στις δικαστικές διαφορές του Δημοσίου, που υπάγονται στη δικαιοδοσία των διοικητικών δικαστηρίων . ''

Αλλωστε με το άρθρ. 25 του Ν. 2717/7.5.1999/Α'97/ ορίζεται, παρ. 1: '' Το Δημόσιο εκπροσωπείται στη δίκη από τον Υπουργό Οικονομικών ,'' με το άρθρο 33 ορίζεται: '' οι ~~επι~~δόσεις προς το Δημόσιο γίνονται στον Υπουργό Οικονομικών, ενώ με το άρθρ. 27 παρ. του ιδίου νόμου ορίζεται : '' Η άσκηση ενδίκων μέσων κατ'αποφάσεων, που δημοσιεύονται μετά την έναρξη ισχύος του Κώδικα διέπεται από τις διατάξεις του '' και με το άρθρο δεύτερο του ιδίου νόμου ορίζεται : '' Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει (2) μήνες μετά την δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης ''.

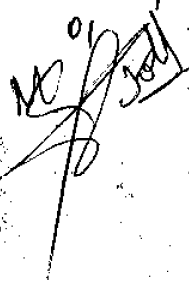
Γ' Τέλος με τα άρθρ. 162 και 163 του Π.Δ/τος 331/85 ~~Κώδικας~~ φορολογικής δικονομίας ~~ορίζεται~~: '' Σε ^Γοριστικές αποφάσεις των διοικητικών πρωτοδικείων και οι οριστικές αποφάσεις, που εκδίδονται ύστερα από έφεση, αν κάποιος από τους διαδίκους δεν παραστάθηκε στη συζήτηση γιατί δεν κλητεύθηκε καθόλου, κατά παράβαση των διατάξεων του άρθρ. 87, ή γιατί δεν κλητεύθηκε κατά τον τρόπο που έπρεπε ή εμπρόθεσμα.

2. Δικαίωμα ανακοπής έχει μόνο ο διάδικος, που δεν παραστάθηκε εξ 'αιτίας του λόγου αυτού ''.

άρθρ. 163.1 '' Η προθεσμία για την άσκηση της ανακοπής είναι δεκαπενθήμερη και αρχίζει από την επίδοση της απόφασης ''.

III.A. Από τις παραπάνω αναλυτικά παρατιθέμενες διατάξεις προκύπτει ότι, παρά το γεγονός, ότι οι προαναφερόμενες διατάξεις αναφέρουν ρητά ότι δεν επιτρέπονται ένδικα μέσα κατά της αποφάσεως του δικαστηρίου επί προσφυγής κατά πρωτοκόλλου ειδικής αποζημίωσης για την διατήρηση αυθαιρέτου κτίσματος εντός δασικής ή αναδασωτέας έκτασης, η διατάξη αυτή δεν εφαρμόζεται ως

Γ'
ανα-
κοπή
υπό-
αίτη
οι

αντισυνταγματική (βλ. Σ.τ.Ε. 2978/1998, 1159/1997, 5352/1995 ΑΔ ΗΟΣ Τ.Δ.Π.Α. 4579/1999 κ.λ.π.), μολονότι έχει διατυπωθεί και αντίθετη άποψη (Τ.Δ.Π.Α. 719/2000).

Συνεπώς, κατ' αποδοχή της ανωτέρω αυστηρής (περί αντισυνταγματικότητας) εκδοχής είναι δυνατόν να ασκηθούν ένδικο μέσα κατά των αποφάσεων, που αναφέρονται στο ιστορικό.

Β. Περαιτέρω από τις ίδιες διατάξεις προκύπτει ότι και στην εν λόγω δίκη, το Ελλ. Δημόσιο εκπροσωπείται από τον Υπουργό Οικονομικών (βλ. ΑΔ ΗΟΣ/Τρ. Διοικ. Πρωτ. Αθ. 250/2000).

Συνεπώς, και εφ' όσον, όπως προκύπτει από την έρευνα του σχετικού φακέλου, οι κλήσεις του αρμοδίου Δικαστηρίου για παράσταση στη συζήτηση των προσφυγών, επί των οποίων οι προαναφερόμενες αποφάσεις, επιδόθηκαν μόνο προς τον Δασάρχη Πεντέλης και όχι προς τον Υπουργό Οικονομικών, ο οποίος και έχει την εξουσία εκπροσωπήσεως του Ελλ. Δημοσίου, η κλήτευση αυτού είναι μη νόμιμη, πλήν μιας, η οποία όμως απορρίφθηκε ως εμπροθέσμως ασκηθείσα, στοιχειοθερείται

— Ο λόγος ανακοπής της διαδικασίας, που αναφέρει τον προαναφερόμενο άρθρ. 162 Κ.Φορ.Δικ. αλλά υπάρχει και δυνατότητα ~~α~~ ασκήσεως του ενδίκου μέσου της εφέσεως (άρθρ. 165 επ. Κ.Φ.Δ.), τα οποία ισχύουν στην προκειμένη περίπτωση δεδομένου ότι οι επίμαχες δικαστικές αποφάσεις δημοσιεύτηκαν πριν από την έναρξη ισχύος του νέου κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (Ν. 2717/99).

Για τον ίδιο λόγο, δηλαδή, ότι οι επίμαχες δικαστικές αποφάσεις επιδόθηκαν μόνο στον Δασάρχη Πεντέλης και όχι και στον Υπουργό Οικονομικών, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, δεν έχει αρχίσει να τρέχει η προθεσμία ασκήσεως ανακοπής ερημοδικίας, ή εφέσεως για το Ελ. Δημόσιο.

Γ. Όπως ρητά αναφέρει η προαναφερόμενη διάταξη της παρ. 2 του άρθρ. 45 του Ν. 2145/93, αφού τα ποσά των πρωτοκόλλων ειδικής αποζημίωσης, ~~αυ~~ κατ' αυτών δεν ασκήθηκε προσφυγή η τυχόν ασκηθείσα απορρίφτηκε εν όλω ή εν μέρει, καθίστανται οριστικά, βεβαιώνονται στις αρμόδιες Δ.Ο.Υ. και εισπράττονται κατά τις διατάξεις του ΚΕΔΕ. Με δεδομένο δε ότι αφ' ενός οι ~~συγκεκριμένες~~ αποφάσεις δεν ~~έχουν~~ κατά τα προαναφερόμενα, καταστεί τελεσίδικες και ως εκ τούτου, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι αποτελούν ως προς το ζήτημα που κρίθηκε δεδikaσμένο (άρθρ. 119 Κ.Φ.Δ) ενώ αντιθέτως τέτοιο δεδikaσμένο πηγάζει αναντίρρητα υπέρ του Δημοσίου από την υπ' αριθμ. 85/96 απόφαση του Προέδρου του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθήνας, η οποία έκρινε επί της προσφυγής κατά της απόφασης περί κατεδαφίσεως, - και αφ' ετέρου ότι των εν λόγω αποφάσεων θα επιδιωχθεί, σύμφωνα με τα παραπάνω, η εξαφάνισή τους δικαστικώς με την άσκηση κατ' αυτών των προβλεπομένων ενδίκων μέσων η αρμόδια υπηρεσία (Δασαρχείο) οφείλει να προβεί στις προσήκουσες ενέργειες για την από την οικεία Δ.Ο.Υ. - βεβαίωση των ποσών της ειδικής αποζημίωσης τα οποία έχουν επιβληθεί με τα Πρωτόκολλα, κατά των οποίων δεν έχει ασκήσει προσφυγές ο Αλ. Γίλιας^ή έχει απορριπτεί ή κατ' αυτών προσφυγή, και αφορούν την ερευνώμενη εν προκειμένω υπόθεση.

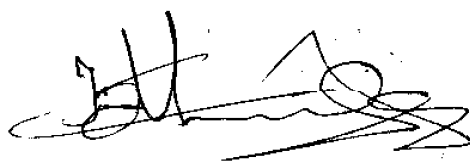
ΙV. Κατά συνέπεια λόγου προς τα προαναλυθέντα, κατά την ομόφωνη γνώμη των συγκροτούντων την Επιτροπή, στα υποβληθέντα ερωτήματα προσήκουν

οι ακόλουθες απαντήσεις : α) Οτι θα επιδιωχθεί δια της δικαστικής οδού η εξαφάνιση των συγκεκριμένων δικαστικών αποφάσεων και β) ότι ~~πρέπει~~ να χωρήσει βεβαίωση με την προσήκουσα διαδικασία των ποσών της ειδικής αποζημίωσης, που έχουν επιβληθεί με τα

Πρωτόκολλα οικείου Δασαρχείου κατά του Αλ. Γκίλια, κατά των οποίων
δεν έχουν ασκηθεί προσφυγές.

Οι αποτελούντες την Επιτροπή

ΚΩΝ/ΝΟΣ Ε. ΜΠΑΚΑΛΛΗΣ

Νομικός Σύμβουλος

του Κράτους

(Προεδρεύων)

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ ΚΑΝΙΟΥΡΑΣ

Νομικός Σύμβουλος

του Κράτους

ΔΗΜΗΤΡΑ ΚΕΦΑΛΛΑ

Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.

(Εισηγήτρια)